

**Tájékoztató 10640-0/2021-1002 azonosítószámú „Folytassuk hát” Egyedi mintaprogram
megnyeréséről, továbbá beszámoló a 2020/2021. évi 11919-0/2020-1002 „Folytassuk együtt”
baromfinevelő program és a 6289-1/2020-1002 azonosítószámú „Szárnyaló-gazdaság” Nemzeti
Húsgalamb mintaprogram alakulásáról.**

A Belügyminisztérium szakmai vezetése BM/7791-6/2021 iktatószámmal jóváhagyta településünk egyedi mintaprogramját azzal a megjegyzéssel, hogy:

„A projekt célja a közfoglalkoztatottak foglalkoztatásának biztosítása, majd az elsődleges munkaerőpiacra történő kijutásának elősegítése, a létrehozott termelő kapacitás további támogatástól független, önálló működése volt. A Belügyminisztérium elősegítette a kapacitás létrehozását, a támogatás keretében biztosította a termelés elindítását, azonban a folyamatos működtetéshez szükséges, évente felmerülő költségek 100%-ban történő támogatása nem volt célja a programnak. Az Önkormányzat e feltételek mentén vállalta a kapacitás öt évig történő fenntartását.

Az előzőek alapján a Közfoglalkoztatási Támogatások Keretrendszerében rögzített – a Belügyminisztérium által támogatásra javasolt - , az önkormányzati majorság épülete beruházási feladatainak befejezéséhez szükséges támogatás mellett, további legfeljebb 10 millió forint támogatási igény rögzítését javasoljuk, amelyet előnevelt csirke, valamint takarmány-kiegészítő vásárlásához használhat fel az Önkormányzat. Figyelemmel a települési önfenntartásra irányuló cél elérésére, folyamatosan csökkenő támogatási intenzitást biztosítását javasoljuk a település programja tekintetében. Ez alapján a következő évben legfeljebb 5 millió forint támogatás biztosítását javasoljuk az előnevelt csirke, valamint a takarmány-kiegészítő vásárláshoz, míg az azt követő évtől ilyen jellegű tételekre már nem javasoljuk a támogatás biztosítását. „

Ennek megfelelően, a korábban meghatározott tételek, amelyek az alábbiak voltak:

- a. A program során 5 fő egyszerű mezőgazdasági munkakörű személy foglalkoztatása valósul meg az előzetes tervek szerint 2021. év április 15. napjától kezdődően 2022. március 31. napjával bezárólag. **A bér teljes költsége 5 393 171- Ft, amelyet a pályázat teljes egészében fedez.**
- b. **A program lehetőséget biztosít beruházási és dologi költségek fedezésére az Irányító Hatóság által megadott számítási és tervezési útmutató alapján. Ennek megfelelően a program beruházási és dologi költségei az alábbiak szerint alakulnak.**
  - i. **munkavédelmi ruházat költsége bruttó 165.100,- Ft**
  - ii. **Működési célú anyagköltség: előnevelt baromfi beszerzésének költsége 6.756.400,- Ft, takarmány és takarmány-kiegészítő készítmények költsége összesen 9.436.608,- Ft**
  - iii. **felhalmozási célú költség: kerítésrendszer kialakításának költségei 1.155.700,- Ft, épületfödém vasszerkezeti átalakítása, belső szigetelt mennyezet kialakítása 2.725.420,- Ft, épületszigetelés 2.382.520,- Ft, termelőépület belső átalakítása, felújítása és szociális blokk kialakítása 1.778.000,- Ft.**
  - iv. **egyéb működési költségek: baromfitelephez tartozó elektromos költségek 628.650,- Ft, állategészségügyi szolgáltatások költsége 715.000,- Ft.**

A pályázaton a fentiek szerint az alábbi módosításokat eszközölte a Belügyminisztérium.

- c. A program során 5 fő egyszerű mezőgazdasági munkakörű személy foglalkoztatása valósul meg az előzetes tervek szerint 2021. év április 15. napjától kezdődően 2022. március 31. napjával bezárólag. **A bér teljes költsége 5 393 171- Ft, amelyet a pályázat teljes egészében fedez.**
- d. **A program lehetőséget biztosít beruházási és dologi költségek fedezésére az Irányító Hatóság által megadott számítási és tervezési útmutató alapján. Ennek megfelelően a program beruházási és dologi költségei az alábbiak szerint alakulnak.**
  - i. **munkavédelmi ruházat költsége bruttó 0,- Ft**
  - ii. **Működési célú anyagköltség: előnevelt baromfi beszerzésének költsége 6.756.400,- Ft, takarmány és takarmány-kiegészítő készítmények költsége összesen 3.224.174,- Ft, tehát összesen: 9.980.574,- Ft**
  - iii. **felhalmozási célú költség: kerítésrendszer kialakításának költségei 1.155.700,- Ft, épületfödém vasszerkezeti átalakítása, belső szigetelt mennyezet kialakítása 2.725.420,- Ft, épületszigetelés 2.382.520,- Ft, termelőépület belső átalakítása, felújítása és szociális blokk kialakítása 1.778.000,- Ft.**
  - iv. **egyéb működési költségek: baromfitelephez tartozó elektromos költségek 0,- Ft, állategészségügyi szolgáltatások költsége 0,- Ft.**

Tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló, önkormányzati honlapon elérhető készlet-nyilvántartási adatok szerint az önkormányzat 2020/2021. évi baromfiprogramja során az alábbi eredményességi mutatók születtek:

A 2020/2021. évben vállalt baromfimennyiség 18.000 db jószág volt, amelynek a 95,5%-át teljesítette önkormányzatunk (17.200db). A kiesett volumen pótlását a közel 700.000,- Ft értékű tojástermelés pénzügyileg pótolni tudta.

Projektidőszak alatt létrejött hozam teljes termelési értéke (értékesített és készleten lévő tökehús, tojás) 5.826.101,- Ft, a élőjószág végett a termelési időszak vizsgálatával a teljes termelési érték bruttó 8.762.252,- Ft. A projektidőszak, továbbá a termelési időszak teljes működési költségei ezzel szemben bruttó 9.887.201,-Ft a projektidőszak és további bruttó 2.800.800,- Ft a termelés befejezéséhez szükséges időtávban. Az termelési időszak üzemi tevékenységének eredménye ezáltal: -3. 925.749,- Ft volt. A kapott működési támogatás 7.738.470,- Ft volt, amelynek következtében a program során az önkormányzati majorság hozzávetőlegesen 3.812.721,- Ft megtakarítás hozott létre, amely megtakarítás egyébként csak és kizárólagosan a közfoglalkoztatási programokba forgathatja vissza.

A projekt eredményeképpen létrejövő megtakarítást az önkormányzat felhasználta a Belügyminisztérium által húsgalamb mintaprogram koordinálására kijelölt integrátor szakmai vezetése utólagosan meghatározott, pályázatban nem támogatott további fejlesztések anyagköltségére.

Ami a „Szárnyaló gazdaság” Nemzeti Húsgalamb mintaprogramot illeti Önkormányzatunk ott is igyekszik helyt állni, hamarosan galambnevelő szakmai képzésre kerül sor, melynek helyszíne Ludas lesz. A program keretében az önkormányzat bruttó 12.763.500,- Ft értékben bízta meg az önkormányzat a Ludasi Baromfiipari Start Szociális Szövetkezetet a galambtartó telep kialakítására, amely ár az alábbiakat tartalmazta: 600m² földmunka, galambtelep közművesítése, 400m²-es 30cm-es vasalt térbeton, 5 db 52,5m² és 99,5 légméteres különálló, 20cm szigetelésű épület és tartástechnológiához szükséges galambdúcok, belső elválasztók kialakítása.

Tekintettel arra ,hogy ez egy újkeletű mintaprogram, ezáltal a Belügyminisztérium, továbbá a mintaprogramban részt vevő megvalósítók különböző módszerek, módszertanok alapján alakították ki istállóikat, dúcaikat, etetőiket, ezáltal a már működő telepek tapasztalatai alapján alakították folyamatosan az építmények és azok tartozékai során elvártakat. Ludas szeptemberben lett teljesskörűen kész az építménnyel, azonban a Belügyminisztérium által kijelölt mezőgazdasági szakemberek két alkalommal látogattak el telepünkre a szeptemberi átvétel alkalmával megjelölték azokat a szakmai fejlesztéseket, amelyek a már működő telepek tapasztalatai alapján az előzetesen meghatározottakkal szemben átalakítandóak a feltételezett jobb működés érdekében.

Október hónapban ismételten kilátogattak, ahol már a fűtéssel és hőcseréléssel tapasztaltakat osztották meg velünk kérték azok szakmai programunkba való áthelyezését. (sok helyen a korábban kért klímarendszer a galambpúder végett fűtési szezont megelőzően 1 hónap használat után tönkrement...) Önkormányzatunk az első körös fejlesztéseket a baromfiprogram bevételeinek terhére szabályszerűen átvezette, azonban a további szigetelés és fűtéskialakítás, elektromos átalakítás költségeit már nem tudta viselni, ezért 2020. decemberében többlettámogatási kérelmet nyújtott be és kapott is a fejlesztések átvezetésére. A többlettámogatás (3.562.105,- Ft) az alábbiakra került felhasználásra 10cm-es további hőszigetelés és vízzáró réteg kialakítása (1.372.800,- Ft), Fűtőtestek, termosztátok és szellőztetés, elektromos átalakítás költségei (1.424.305,- Ft) , továbbá 170m² rácspadlózat kialakítása (765.000,- Ft). Ezeket a fejlesztéseket 2021. február hónapban meg is valósítottuk, ezáltal a telep 2021. februárjában maradéktalanul alkalmassá vált a húsgalambok fogadására.

Itt a kijelölt Állampusztai Büntetés-végrehajtási Intézet sajnos nem tudta biztosítani a pályázatba bevont megvalósítók részére kiküldendő tenyészállományt, ezáltal Gyulai Gábor BM-integrátort kérte fel erre a Belügyminisztérium, aki szintén nehézségekkel, de biztosítani tudta az állomány megvalósítási időszakon belül való megérkezését 2021. február 25. és 26. – i napokon.

Az állományról, amit tudni kell: a helyzetből adódóan ez egy vegyes életkorú, jellemzően fiatal kora miatt egyenlőre még nem termelő, pároztatás előtt álló állomány. Gyulai Gábor integrátor valamennyi instrukciót megosztott velünk a párba-állítással és a fészekrakással kapcsolatosan. A mai nappal 4*88 (352 db) jószág esetében tudjuk, hogy költenek, vagy már csibét nevelnek. További 120 db galamb már átrakásra került, mert az ivarérettség jegyeit mutatta viselkedésében. Az állomány fele esetében még az ivarérettség megkérdőjelezhető, ezért párba állításukra nincs lehetőség.

Az előzetesen elvártak szerint augusztus hónapban már a teljes állomány eléri az ivarérettséget, ekkor megállapítható az ivararány, továbbá megkezdhető a párba állítás, továbbá az ivararányok eltolódásának integrátor által történő korrekciója.

A galambtelep teljes működésre fordulásának időpontja várhatóan szeptember hónap.

Fontos kiemelni, hogy a termelés esetében itt a baromfikkal szemben nem a tenyészállomány kerül levágásra, hanem a tenyészállomány által kiköltött és felnevelt fiókák. Esetünkben, amint említésre került már az állomány 1/3-a termel.

A galambvásárlás kapcsán a Belügyminisztérium által kijelölt integrátorhoz fordulhattunk, hisz később ő fogja felvásárolni és értékesíteni a jószágokat. A büntetés-végrehajtás esetében is ő biztosította a tenyészállományt. A tenyészgalambok ellenértékét az önkormányzat a Belügyminisztérium szakmai iránymutatásának megfelelően a pontos ivararány megismeréséig nem teljesítette, ennek kapcsán a mintaprogram elszámolhatóságában határidő módosítást adott az Irányító Hatóság önkormányzatunk részére, melyet meg is kapott.

A galambok takarmánya egyaránt a pályázat részét képezte, amely a termőre fordulásig időszakáig teljes egészében biztosítja a működést, utána a bevétel maradéktalanul fedezni fogja a költségeket.

Tájékoztatásul közlöm, hogy minden hónapban a Belügyminisztérium főtanácsosa és pénzügyi ellenőrzési és elszámolási csoportja felügyeli, monitoringozza a programot.

A 2021.07.19-i monitoring alkalmával, melyen a Belügyminisztérium mellett Gyulai Gábor integrátor is részt vett – sikeresnek értékelték a jelenleg folyó egyedi mintaprogramot, közfoglalkoztatottaink és szövetkezeti dolgozóink kiváló munkájáért köszönetet mondunk .

Vargáné Csengeri Mónika